

Informowanie, konsultacje i uczestnictwo w ochronie środowiska

O B O W I A Ź E K I N F O R M A C Y J N Y W O B E C S P O Ł E C Z E Ń S T W A

FUNDACJA
DOBRYCH
ROZWIĄZAŃ

REGULACJE PRAWNE - wspólnotowe

Konwencja z Aarhus reguluje następujące kwestie:

- Dostęp społeczeństwa do informacji dotyczących środowiska
- Obowiązki państwa w zakresie zbierania i rozpowszechniania informacji dot. środowiska
- Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dot. konkretnych przedsięwzięć, prowadzenia polityki środowiskowej oraz procesu legislacyjnego w zakresie ochrony środowiska
- Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

REGULACJE PRAWNE - wspólnotowe

W konwencji Aarhus wyróżniono:

- Społeczeństwo
- Zainteresowana społeczność

REGULACJE PRAWNE - wspólnotowe

Spółeczeństwo

- to jedna lub więcej osób fizycznych lub prawnych oraz ich stowarzyszenia, organizacje lub grupy. Wobec tego za społeczeństwo uznaje się pojedynczego obywatela lub osobę prawną, a także wszelkiego rodzaju stowarzyszenia, fundacje, grupy obywatelskie, komitety itp. Praktyczne znaczenie ma to, iż pod pojęciem społeczeństwa w rozumieniu konwencji z Aarhus odnaleźć można wszelkie stowarzyszenia i fundacje.

REGULACJE PRAWNE - wspólnotowe

Zainteresowana społeczność

- To ta część społeczeństwa, która jest lub może być dotknięta skutkami decyzji dotyczącej środowiska lub ma interes w jej podjęciu. Chodzi o tych obywateli lub ich organizacje, które bezpośrednio są związane z konkretną inwestycją mogącą oddziaływać na środowisko.
- W konwencji przyjęto, iż organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony środowiska uważa się z góry za należące do zainteresowanej społeczności, bez względu na to, czy konkretne działanie dotyczy ich bezpośrednio.

REGULACJE PRAWNE - wspólnotowe

Procedura zapewnienia udziału społeczeństwa wg
Konwencji z Aarhus - 3 etapy:

- Informowanie
- Udostępnianie do wglądu
- Możliwość składania uwag, informacji, analiz i opinii

REGULACJE PRAWNE - wspólnotowe

- *Obowiązek „wspierania” społeczeństwa w jego dążeniu do uzyskania dostępu do informacji oraz informowanie o jego prawach*

REGULACJE PRAWNE - krajowe

Prawo Ochrony Środowiska (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r.)

- Przedsięwzięcie – zamierzenie budowlane lub inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również wydobywanie kopalin
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest niezbędnym warunkiem wydania/uzyskania szeregu innych decyzji stanowiących podstawę inwestycji

REGULACJE PRAWNE - krajowe

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:

- Opis planowanego przedsięwzięcia,
- Opis elementów przyrodniczych i zabytkowych
- Opis analizowanych wariantów
- Opis przewidywanych oddziaływań oraz działań im przeciwdziałających lub zmniejszających skutki
- **Opis potencjalnych konfliktów społecznych**

REGULACJE PRAWNE - krajowe

Udział społeczeństwa powinien być zapewniony:

- Na etapie rozpoznawania zapytania przez inwestora
- Wydawania postanowienia w przedmiocie obowiązku sporządzenia raportu
- Samego sporządzenia raportu

REGULACJE PRAWNE - krajowe

Prawo ochrony środowiska przewiduje udział społeczeństwa w postępowaniach z zakresu:

- Ustalania polityki ekologicznej państwa (uchwalanej przez sejm)
- Przygotowania programu ochrony środowiska przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego (województwa, powiatu, gminy)
- Programów ochrony powietrza, programów ochrony środowiska przed hałasem

Spory o środowisko

Dobro
ogólne

Dobro
partykularne

Spory o środowisko

Reakcja NIMBY

Not in my backyard

Środowisko – wspólny interes

Dobro
ogólne

Dobro
partykularne

Demokracja środowiskowa

Prawo do:

- Niezbędnej informacji uzasadniającej, że proponowana lokalizacja i technologia jest w danych warunkach najlepsza
- Informacji o działaniach, które będą podjęte, by zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowisko oraz zdrowie i warunki życia
- Proponowania zmian w planie projektu (by lepiej służył/był mniej szkodliwy)
- Godziwej rekompensaty strat czy szkód

DZIAŁANIA INWESTORA

UCZESTNICTWO

KONSULTACJE

INFORMOWANIE

INFORMOWANIE – najważniejszy element piramidy (baza)

Inwestor (beneficjent)

Otoczenie społeczne (interesariusze)

Komunikacja jednostronna

KONSULTACJE

Inwestor

Interesariusze

Komunikacja dwustronna

Wzajemna wymiana informacji, poglądów i obaw

UCZESTNICTWO - współpraca

Inwestor

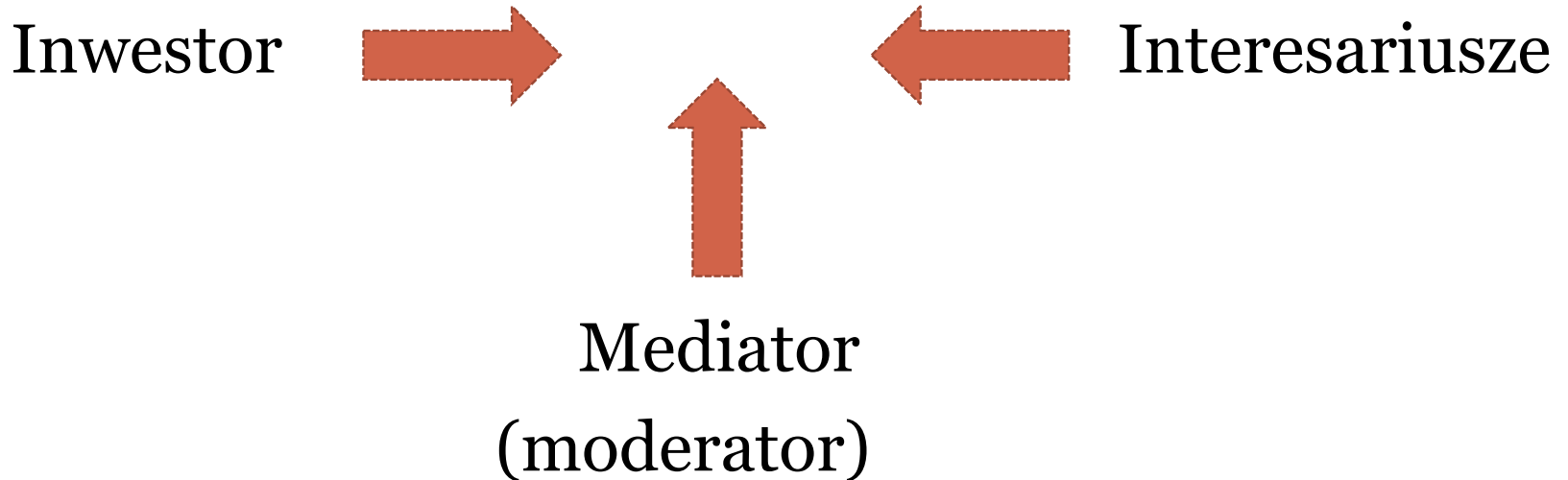

Interesariusze

Komunikacja dwustronna + wspólne rozwiązanie

(Negocjacje)

UCZESTNICTWO - współpraca

Wspólne rozwiązanie problemu przez obie strony z udziałem osoby trzeciej

KONSULTACJE A UCZESTNICTWO

Mediacje i negocjacje a konsultacje:

- Konsultacje – odpowiedzialność za decyzję bierze na siebie prowadzący konsultacje (inwestor)
- Mediacje i negocjacje – odpowiedzialność za decyzję biorą obie strony, ponieważ obie ją wypracowują i się na nią zgadzają

UCZESTNICTWO

UGODA – UMOWĄ SPOŁECZNĄ

ZAGROŻENIA – ZŁE SKUTKI

- Brak informacji - wyzwała negatywne nastawienie do inwestycji (podejrzliwość, niechęć, lęk, obawy, etc.)
- Fakty i język
- Wiarygodność nadawcy

„MÓWIĆ TO UMIEĆ SŁUCHAĆ”

- Warto jak najwcześniej poznać obawy i wątpliwości
- Jeśli ktoś wyraża swoją obawę lub potrzebę , to oznacza, że jest ona dla niego ważna
- Ujawnienie obaw daje nam szansę przełożenia ich na potrzeby
- Zwykle obawa jest wyrazem potrzeby

Stanowiska a potrzeby

Stanowiska	Interesy (potrzeby)
<ul style="list-style-type: none">❖ Żądamy drogowej obwodnicy miasta!❖ Nie chcemy obwodnicy miasta!❖ Spalarni śmieci nasze NIE!	<ul style="list-style-type: none">❖ Bezpieczeństwo mieszkańców ginących pod kołami przejeżdżających przez centrum miasta ciężarówek❖ Ochrona zagrożonych gatunków roślin i zwierząt❖ Jakość powietrza i czystość krajobrazu

Mediacja wielostronna/społeczna

- Warto angażować w proces jak największą liczbę zainteresowanych stron
- Jeśli ludzie mają możliwość uczestniczenia w kształtowaniu swej przyszłości – łatwiej jest im wdrożyć zmianę i popierać to, co sami stworzyli